

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

10.2.e

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
10.2.e

Datum 26 april 2021
Betreft Deelbesluit 2 Wob verzoek d.d. 8-7-2019 AmCham

Geachte 10.2.e,

Ons kenmerk
DGBI / 21116816

Uw kenmerk

Bijlage(n)

In uw brief van 8 juli 2019, ontvangen op 9 juli 2019, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) namens 10.2.e (hierna: uw cliënt) gevraagd om kopie van alle documenten inzake The American Chamber of Commerce in The Netherlands.

In uw Wob-verzoek heeft u verder gespecificeerd op welke documenten uw Wob-verzoek zich richt. In uw verzoek geeft u aan een kopie te willen ontvangen van alle documenten bij of onder mijn ministerie inzake AmCham-NL, de U.S. Chamber of Commerce (USCC), de European Council of American Chamber of Commerce (ECACC) en Amcham EU. Het gaat u daarbij onder meer om interne communicatie en adviezen in relatie tot deze organisaties, maar ook om documenten afkomstig van vertegenwoordigers of leden van deze organisaties en documenten inzake overleg of samenwerkingsverbanden met leden of vertegenwoordigers van deze organisaties. Tot slot geeft u aan dat uw verzoek ook ziet op de documenten bij ontwikkelings- en investeringslichamen zoals de NFIA (Netherlands Foreign Investment Agency) en NOM (Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij).

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 12 augustus 2019, kenmerk DGBI-TOP 19181278. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 3 september 2019. Het besluit bleek helaas echter niet voor die datum te kunnen worden genomen. Op 27 januari 2020 heeft een gesprek tussen u, uw cliënt en medewerkers van mijn ministerie plaatsgevonden over de behandeling van uw verzoek, waarbij afspraken zijn gemaakt over het vervolgtraject richting het te nemen besluit.

Als onderdeel daarvan is op 3 maart 2020 een inventarislijst met u gedeeld voor het eerste deelbesluit op dit Wob-verzoek. Op basis van dit overzicht heeft u op 7 april 2020 aangegeven welke documenten u wenst te ontvangen. Op 9 april 2020 is de inventarislijst van het tweede deelbesluit met u gedeeld. U heeft vervolgens

op 6 mei 2020 aangegeven welke documenten u uit dit overzicht wenst te ontvangen.

Ons kenmerk
DGBI / 21116816

De afhandeling van dit tweede deelbesluit heeft veel langer geduurd dan was voorzien en daarvoor bieden wij onze excuses aan. In januari 2021 is hierover meermaals contact met u geweest, waarbij uiteindelijk op 28 januari 2021 mondeling aan u is toegezegd dat u op 19 februari 2021 de beslissing op het eerste deelbesluit ontvangt en u op 12 april 2021 de beslissing op het tweede deelbesluit. Daarbij is u tevens toegezegd dat u proactief en op regelmatige basis zou worden geïnformeerd over de voortgang. Op 18 februari 2021 heeft u de beslissing op het eerste deelbesluit ontvangen en is vervolgens telefonisch de voortgang van het tweede deelbesluit met u besproken. Op 18 maart 2021 bent u geïnformeerd over de zienswijze verzoeken voor het tweede deelbesluit. Op 8 april 2021 hebben wij u geïnformeerd dat de afhandeling van tweede deelbesluit een vertraging had opgelopen en dat daarom 1 á 2 weken later een besluit zou worden genomen.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt grotendeels onder de reikwijdte van de Wob. Voor zover uw verzoek betrekking heeft op informatie bij ontwikkelings- en investeringslichamen c.q. regionale ontwikkelingsmaatschappijen zoals de Noordelijke Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij (NOM), merk ik op dat deze documenten, voor zover ze niet onder mij berusten, niet binnen de reikwijdte van de Wob vallen. Deze privaatrechtelijke rechtspersonen zijn namelijk geen onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf als bedoeld in artikel 3 van de Wob en vallen aldus niet binnen het toepassingsbereik van de Wob. Van directe zeggenschap in deze rechtspersonen of sturing op operationeel niveau is geen sprake.

Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Achtergrond

Voordat ik toelicht welke documenten onder de reikwijdte van dit tweede deelbesluit vallen en hoe ik deze op grond van de Wob heb beoordeeld, vind ik het van belang om de achtergrond en de rol van het ministerie van EZK en de NFIA bij deze aangelegenheid uiteen te zetten. Ook geef ik een toelichting op een aantal aangetroffen documenten.

Het ministerie van EZK staat voor duurzame economische groei, en zet zich in voor een uitstekend ondernemersklimaat en een sterke internationale concurrentiepositie. In het verlengde hiervan zet mijn ministerie zich ook in voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Deze rol wordt in de Kamerbrief over meer focus in de acquisitie van buitenlandse bedrijven van 17 april 2020 als volgt omschreven: "De minister van EZK is beleidsverantwoordelijk voor de coördinatie van het Nederlandse vestigingsklimaat. Vanuit die rol houd ik de vinger aan de pols over hoe het vestigingsklimaat zich ontwikkelt en waar het mogelijk kan worden verbeterd." Om deze vinger aan de pols te houden worden onder andere de meest recente (wetenschappelijke) studies op dit terrein gevolgd en wordt er

gesproken met diverse partijen uit het veld waaronder belangenverenigingen zoals de AmCham-NL.

Ons kenmerk
DGBI / 21116816

De NFIA¹ is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van EZK die volledig op de begroting van EZK staat. Eén van de kernactiviteiten van de NFIA – naast het aantrekken van nieuwe buitenlandse investeringen en stimuleren van vervolginvesteringen bij reeds in Nederland gevestigde buitenlandse bedrijven – is het signaleren van knelpunten in het Nederlandse vestigingsklimaat en deze doorgeven aan de verantwoordelijke landelijke en regionale overheden. Vanuit deze signaalfunctie heeft de NFIA onder meer contacten met individuele bedrijven en belangenverenigingen van buitenlandse bedrijven in Nederland, zoals de AmCham-NL.

Zowel voor mijn ministerie als voor de NFIA geldt dat deze rol op vestigingsklimaat onder meer wordt ingevuld door de organisatie van en deelname aan verschillende overleggen over dit onderwerp. Ook via andere wegen gaat dit samen met veel contacten met partijen, zowel binnen als buiten als de overheid, met ook een uitwisseling van informatie en documenten als gevolg.

Bij een beperkt aantal documenten (met nummers 220, 225, 229, 232 en 251) uit 2018 is informatie aangetroffen die niet past bij de signaalfunctie van de NFIA. Eén NFIA-medewerker heeft in deze mails buiten het reguliere overleg van de *Tax Committee*, maar wel met personen uit diezelfde *Committee* van AmCham, contacten gehad over het agenderen van consequenties voor buitenlandse bedrijven van veranderende belastingregels in Nederland. Dit past niet bij de rol en functie van NFIA en bij de werkwijze van de NFIA zoals vastgelegd in de *Code of Conduct*.² De betreffende NFIA-medewerker is hier formeel op aangesproken. Ik hecht eraan hieraan toe te voegen dat de betreffende mails een uitzondering zijn op de vele dagelijkse contacten die de NFIA heeft met partijen uit het veld en die binnen haar rol en (signaal)functie vallen. Dat beeld wordt ook bevestigd door de overige stukken die bij dit Wob-besluit zijn verstrekt. De signaalfunctie van NFIA betekent dat zij bij externen signalen ophaalt over het Nederlandse vestigingsklimaat en over hoe beleid in de praktijk uitpakt. Het meedenken met deze partijen over hun belangenbehartiging behoort daar expliciet niet toe.

De signaalfunctie van NFIA is van belang omdat hierdoor inzicht wordt verkregen in hoe bedrijven, die nu al met reële economische activiteiten in Nederland zijn gevestigd of dit overwegen, naar Nederland als (potentiële) vestigingslocatie kijken. Er mag naar de toekomst toe geen twijfel bestaan over deze signaalfunctie. Daarom is naar aanleiding van dit Wob-verzoek besloten dat NFIA per direct niet meer als toehoorder deelneemt aan de *Tax Committee* van AmCham. Daarnaast wordt de invulling van de signaalfunctie een nog prominenter onderwerp bij de jaarlijkse integriteitsbijeenkomsten van de NFIA en komt het sterker terug in de personeelsgesprekken.

Tot slot hecht ik eraan dat de NFIA, als onderdeel van haar signaalfunctie, wel contacten met AmCham en in Nederland gevestigde Amerikaanse bedrijven houdt.

¹ Zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/netherlands-foreign-investment-agency>

² <https://investinholland.com/nfia-code-of-conduct/>

Ik vind het belangrijk om, via de NFIA, ook van deze partijen praktijksignalen over de ontwikkeling van het vestigingsklimaat te horen.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn, als onderdeel van de tweede deelbesluit, in totaal 428 documenten inclusief bijlagen aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit deelbesluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten. Door de gekozen interne aanpak bij de afhandeling van dit besluit lopen de nummers niet volledig door en ontbreken er een beperkt aantal nummers. Om zo snel mogelijk tot een besluit te kunnen overgaan is er voor gekozen om aan het einde niet alle documenten te hernummeren.

De documenten met nummers 11b, 12a t/m 12d, 26a, 38a, 40a, 40b, 51a, 76a, 93a, 99a, 124a, 134a, 174b, 179b, 193a, 202a, 251a, 254a, 254b en 254c zijn reeds openbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De vindplaats van deze documenten staat aangegeven op de inventarislijst.

De documenten met nummers 2, 46, 227 en 233 bevatten deels informatie die buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen. Het gaat hier om informatie die in het geheel niet met AmCham van doen heeft c.q. op AmCham betrekking heeft. Derhalve is deze informatie weggelaten.

Het document met nummer 142b valt in zijn geheel buiten reikwijdte van uw verzoek. Het betreft hier een intern formulier van de NFIA voor de administratieve afhandeling van de facturen van 142b. Dit document verschaft geen aanvullende informatie over AmCham, dan wel die op AmCham betrekking heeft.] Derhalve is dit document buiten beschouwing gelaten.

Besluit

Ik heb besloten de documenten met nummers 1, 2, 2a, 3, 4, 4b, 5, 6, 7, 8, 9, 9a, 10, 11, 11c, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 21a, 21c, 21d, 22, 22b, 22c, 23, 24, 25, 25a, 26, 27, 28, 29, 29a, 30, 30a, 31, 31a, 33, 34, 35, 35a, 36, 36a, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60a, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 68a, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88b, 87, 87a, 88, 88a, 88b, 89, 90, 91, 92, 92a, 93, 94, 95, 96, 97, 97a, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 142a, 143, 143a, 144, 145, 145a, 146, 147, 148, 148a, 149, 150, 151, 151a, 152, 153, 154, 155, 155a, 156, 157, 158, 159, 160, 160a, 161, 161a, 161b, 162, 163, 164, 165, 165a, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 179d, 179e, 180, 181, 182, 183, 183a, 183b, 184, 184a, 184aIV, 185, 185a, 186, 188, 189, 189a, 190, 191, 192, 192a, 193, 194, 195, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 207a, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 216a, 217, 218, 219, 219a, 220, 220a, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253,

254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 288a, 289 en 290 ten dele openbaar te maken en de documenten met nummer 118a, 118b en 288a in het geheel niet openbaar te maken. Na weglating van de op grond van de artikelen 10 en 11 van de Wob niet openbaar te maken informatie bleef er geen informatie over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt. Voor de verdere motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

De documenten met nummers 4a, 6a, 15a, 21b, 22a, 22cII, 33a, 47a, 50a, 66a, 71a, 71b, 72a, 72b, 74a, 75a, 81a, 89a, 91a, 94a, 94b, 101a, 104a, 121a, 122a, 130a, 130b, 132a, 132b, 147a, 151c, 151d, 155b, 173a, 174a, 179a, 179c, 181a, 184aI t/m 184aIII, 184aV, 184aVI, 208a, 218a, 218b, 218c, 223a, 224a, 227a, 251a, 268a en 283a maak ik openbaar.

Zienswijzen

U bent op 18 maart 2021 geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven. In totaal zijn 20 partijen in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven.

De ontvangen zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 1, 2, 2a, 3, 4, 4b, 5, 6, 7, 8, 9, 9a, 10, 11, 11c, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 21a, 21c, 21d, 22, 22b, 22c, 23, 24, 25, 25a, 26, 27, 28, 29a, 30, 30a, 31, 31a, 33, 34, 35, 35a, 36, 36a, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60a, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 68a, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 88a, 88b, 89, 90, 91, 92, 92a, 93, 94, 95, 96, 97, 97a, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 118a, 118b, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 142a, 143, 143a, 144, 145, 145a, 146, 147, 148, 148a, 149, 150, 151, 151a, 152, 153, 154, 155, 155a, 156, 157, 158, 159, 160, 160a, 161, 161a, 161b, 162, 163, 164, 165, 165a, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 179d, 179e, 180, 181, 182, 183, 183a, 183b, 184, 184a, 184aIV, 185, 185a, 186, 188, 189, 189a, 190, 191, 192, 192a, 193, 194, 195, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 206a, 207, 207a, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 216a, 217, 218, 219, 219a, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289 en 290 staan persoonsgegevens – zoals namen, telefoonnummers en e-mailadressen – van medewerkers van mijn ministerie, NFIA of derden.

Hoewel ambtenaren en derden in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer, geldt dit in beginsel wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten.

Het vraagt een belangenafweging en daarbij spelen volgens de rechtspraak verschillende aspecten een rol, zoals de functie van de ambtenaar of derde en de mate waarin sprake is van een publieke functie, waardoor de betrokkene in de openbaarheid treedt. Tevens is van belang de positie en verantwoordelijkheid van de betrokkene bij de taakuitoefening. Daarnaast is van belang de controleerbaarheid van de taakuitoefening. Zo worden namen van ambtenaren die krachtens mandaat stukken hebben ondertekend, openbaar gemaakt, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

In de documenten die in dit geval aan de orde zijn, betreft het namen en contactgegevens van ambtenaren van mijn ministerie die geen publieke functie hebben of mandaat hebben om stukken te ondertekenen en derden waarbij geen sprake is van een publieke functie. Er is daarnaast geen ander publiek belang bij openbaarmaking van de betreffende gegevens. Ik ben van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit geval zwaarder weegt

dan het algemene, publieke belang van openbaarheid. Daarom heb ik deze gegevens verwijderd uit de voornoemde documenten en aangeduid met de codering '10.2.e'.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit de documenten met nummers 9, 10, 12, 13, 21, 21a, 27, 28, 29, 37, 49, 58, 67, 70, 71, 77, 78, 80, 85, 87a, 88b, 92, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 114, 119, 152, 155a, 179 e, 182, 184, 192a, 193, 214, 215, 220a, 227, 231, 232, 233, 241, 242 262, 263, 264, 265, 266, 267, 270, 282, 284, 285, 286 en 288a zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van de persoon of de organisatie waar deze informatie betrekking op heeft. De passages waarbij sprake zou zijn van onevenredige benadeling heb ik uit voornoemde documenten verwijderd en aangeduid met de codering 10.2.g.

Het grootste deel van bovenstaande documenten heeft betrekking op de Tax Committee van de AmCham. Het gaat om documenten die binnen de geledingen van de AmCham Tax Committee werden gewisseld. De NFIA nam als toevoerder deel aan de vergaderingen van deze Committee. Daardoor zijn documenten met betrekking tot deze Committee – zover deze er waren – ook in het bezit van de NFIA gekomen. Het betreffen hier documenten die inzicht geven in de onderlinge discussie van de leden van de AmCham Tax Committee om tot een standpuntbepaling van de Tax Committee te komen over de daar geagendeerde onderwerpen. Om tot een weloverwogen standpuntbepaling te komen, hetgeen nodig is voor het goed functioneren van de Committee, is het van belang dat de verschillende leden vrijelijk van gedachten kunnen wisselen over actuele ontwikkelingen. Ik ben van oordeel, mede naar aanleiding van de zienswijze van AmCham, dat dit belang in enkele gevallen zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarbij weeg ik mee dat de ambtenaar die aanwezig was bij deze overleggen alleen de rol van toevoerder had.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke

beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten alsmede weergaven van ambtenaren van de opvattingen van betrokkenen bij het interne beraad waarbij een selectie van deze opvattingen wordt gemaakt, opvattingen van commentaar worden voorzien en daaraan (eigen) conclusies worden verbonden. Een bestuursorgaan dient per zelfstandig onderdeel van een document voor intern beraad met informatie over een bepaalde bestuurlijke aangelegenheid, zoals alinea's, te bezien of dit zelfstandig onderdeel persoonlijke beleidsopvattingen bevat en, wanneer in de opvattingen informatie van feitelijke aard is opgenomen, of de persoonlijke beleidsopvattingen zodanig met deze feitelijke gegevens zijn verweven dat deze niet zijn te scheiden. In geval van verwevenheid mag in beginsel het betrokken onderdeel van het document worden geweigerd op grond van artikel 11 Wob. Een bestuursorgaan hoeft niet binnen een zelfstandig onderdeel van een document — bedoeld voor intern beraad — per zin of zinsdeel te bepalen of verwevenheid een weigering kan rechtvaardigen (zie de uitspraak van de Afdeling van 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:314).

In de documenten met nummers 8, 19, 24, 45, 58, 76, 82, 83, 103, 113, 114, 121, 122, 123, 127, 128, 129, 133, 135, 153, 154, 156, 185, 209, 213, 228, 235, 260, 261, 262, 266 en 267 bevinden zich passages die ten behoeve van intern beraad zijn opgesteld en persoonlijke beleidsopvattingen van de opsteller behelzen, die niet kunnen worden geabstraheerd van de feitelijke gegevens die het documenten bevat. Daarom heb ik de gegevens verwijderd uit de voornoemde documenten en aangeduid met de codering 11.1.

Wijze van openbaarmaking

De documenten, die geheel of gedeeltelijk openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Aangezien de Tweede Kamer eerder vragen heeft gesteld over dit onderwerp, zal ik de Kamer parallel informeren over dit Wob-besluit. Daarbij zal ik de stukken, die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

10.2.e
10.2.e
drs. G.M. Keijzer - Baldé
Plaatsvervangend Secretaris-generaal Economische Zaken en Klimaat

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef
vermelde datum.

Ons kenmerk
DGBI / 21116816

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-

informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige